

потенціалу керівника закладу загальної середньої освіти.

Література

1. Антоненко Л. А. Самоменеджмент керівника як сучасний метод поліпшення організації його праці / Л. А. Антоненко. URL: <http://www.rusnauka.com/25_PNR_2013/Economics/5_144072.doc.htm>. Загол. з екрану. Мова укр.
2. Вдовиченко Р. П. Управлінська компетентність керівника школи / Р. П. Вдовиченко. Х.: Основа, 2007. 112 с.
3. Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи: теорія та практика: навчально-методичний посібник / О. Л. Главацька. Тернопіль: Вектор, 2015. 616 с.
4. Колпаков В. М. Самоменеджмент як компонент стратегії розвитку освіти / В. М. Колпаков. *Імідж сучасного педагога: науково-практичний освіт.-попул. часоп.* 2010. № 2. С. 37–39.
5. Комарів Е. І. Самоменеджмент керівника / Е. І. Комарів. М.: 2008. 445 с.
6. Лукашевич Н. П. Теория и практика самоменеджмента: учебное пособие / Н. П. Лукашевич, 2-е изд., испр. К.: МАУП, 2012. 360 с.
7. Рубанова Т. Самоменеджмент управління / Т. Рубанова. *Школа: інформ.-метод. журн.* 2011. № 3. С. 360.

УДК 37.7458 (438)

Глушко О. З.
молодший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України
glushko.oks74@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА: ІННОВАЦІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ

У Республіці Польща відбуваються широкомасштабні структурні реформи шкільної освіти, в рамках яких реалізуються державні урядові програми, спрямовані на підвищення якості і доступності освіти («Харчування вдома та в школі», «Активна дошка», «Добрий старт» тощо).

Підтримка інновацій та впровадження сучасних технологій у навчальний процес можлива завдяки впровадженню Польської національної освітньої мережі (OSE), що надає всім школам безкоштовний доступ до широкосмугового Інтернету. У 2020 році всі школи в Польщі матимуть вільний, швидкий та безпечний Інтернет, а учні та вчителі отримають можливість повною мірою використовувати нові форми цифрової освіти.

У рамках програми «Активна дошка», яка розрахована на три роки (2017–2019), з державного бюджету було виділено 224 млн злотих, школи мають право придбати мультимедійне обладнання, що дозволить замінити традиційні дошки у класах. Наприклад, у 2018/2019 н. р. 3690 шкіл скористалися цією урядовою програмою [1].

Крім того, виділено цільові кошти на програму переобладнання природничих лабораторій. Це дозволить оснастити школи сучасним

обладнанням і підняти освіту на більш високий рівень. Загалом програма на закупівлю предметного лабораторного обладнання розрахована на 4 роки. Обладнання разом із розробленими дидактичними матеріалами для учнів та вчителів, навчальними модульними наборами планується використовувати на практичних уроках з біології, фізики, хімії, географії. Навчання учнів у сучасних лабораторіях сприятиме розвитку природничих, математичних, технічних, ІКТ-компетентностей, командних навичок роботи, а також творчості та підприємництва.

Розвиток цифрових компетентностей учителів. У зв'язку із запровадженням з першого класу початкової школи основи програмування Міністерство національної освіти Польщі зобов'язало вчителів пройти відповідну підготовку, щоб навчитися використовувати нові технології на уроках з усіх предметів. Були розроблені спеціальні програми, направлені на розвиток ІКТ-компетентності у вчителів.

У 2018 році майже 17 000 вчителів узяли участь у навчальних семінарах, семінарах з підвищення кваліфікації та курсах онлайн з викладання програмування для учнів початкових класів 1–3 класів. Крім того, понад 800 вчителів пройшли навчання з використання інформаційно-комунікаційних технологій та кібербезпеки.

Згідно з програмою «Цифрова Польща» 75 000 учителів пройдуть навчання з використання та створення власних електронних матеріалів. Проект вартістю 50 мільйонів польських злотих триватиме до 2023 року.

Зокрема, у рамках проекту «Урок: Введіть», що розпочався на початку січня 2020 року, було запрошено взяти участь учителів та директорів шкіл з усієї Польщі. Проект фінансується з фондів ЄС. Мета проекту – підвищення цифрової компетентності викладачів та активне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. В рамках проекту будуть залучені педагогічні працівники, вчителі, директори шкіл, які навчаться максимально використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй щоденній роботі з учнями.

Одним із ключових завдань проекту є також підготовка освітян до створення власних та використання різних типів електронних матеріалів.

Кожний учасник проекту «Урок: Введіть» повинен буде пройти 40-годинний навчальний курс, розробити два сценарії занять з використанням ІКТ і провести заняття на їх основі. Учасники тренінгу матимуть доступ до спеціальної освітньої платформи, де зможуть ознайомитися з вебінарами та навчальними посібниками, що покажуть їм, як використовувати різні інструменти та програми у своїй щоденній роботі з учнями.

За дорученням Міністерства національної освіти Польщі було створено навчальний портал erodreczniki.pl, що пропонує безкоштовні освітні ресурси та електронні матеріали. Портал систематично розширюється для розміщення електронних ресурсів для загальної та професійно-технічної освіти. Розроблено нові функціональні можливості, що дозволяють вчителям та учням розробляти власні матеріали, модифікувати наявні, створювати новий інтерактивний навчальний контент.

Отже, нами розглянуто інновації для розвитку педагогічної освіти Республіки Польща, впровадження сучасних технологій у навчальний процес; розвиток цифрових компетентностей вчителів синхронізуються зі світовими освітніми тенденціями, сприяють наданню якісних освітніх послуг, підвищенню професійного рівня вчителів, адаптуванню навчального процесу і навчального середовища до сучасних потреб і вимог учнів.

Література

1. Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2017/18. Informacje statystyczne / Zespół autorski: Radosław Jabłoński, Teresa Miszke, Karina Pokrywka, Katarzyna Rybicka, Magdalena Wiktor, Hanna Zielińska, Anna Żochowska. Warszawa, Gdańsk. 2018. 246 s.

УДК 376-056(477.46)

Горішна Н. М.

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
nadiahorishna@yahoo.com

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ

Протягом останніх десятиліть питання організації інклюзивного навчання дітей з розладами аутичного спектру (PAC) набуває все більшої актуальності в Україні під впливом двох основних чинників. По-перше, щороку зростає чисельність дітей, які мають такі розлади: протягом останніх п'яти років Міністерство охорони здоров'я України фіксує щорічне підвищення рівня діагностики PAC на 25–30% [6, с. 26]. У 2017 році було зареєстровано понад 7 тисяч таких дітей. Проте за оцінками фахівців їхня чисельність є в 10 разів більшою. Ці підрахунки корелюються із даними ВООЗ, за статистикою якої 1-на дитина із 160-ти має PAC [1]. По-друге, орієнтація на інклюзивне навчання як пріоритетний напрям розвитку вітчизняної системи шкільної освіти актуалізує питання реалізації прав на освіту та соціальну інтеграцію дітей з порушеннями психофізичного розвитку, зокрема й дітей з PAC.

Інклюзивна освіта, з одного боку, допомагає дітям з особливими освітніми потребами інтегруватися у соціальне середовище, сприяє формуванню у них необхідних соціальних навичок, з іншого – робить середовище більш чутливим і толерантним до таких дітей. Проте для того, щоб інклюзія стала позитивним досвідом, мусять бути забезпечені певні умови, інакше вона призведе до ситуації, коли дитина з особливими освітніми потребами лише фізично присутня у школі, але неінтегрована соціально, коли їй не забезпечено належної освітньої програми та необхідних умов здобуття освіти, які визначаються особливостями її нозології [3, с. 264–265].

Результати аналізу наукових джерел з проблеми дослідження свідчать, що, незважаючи на розмаїття напрямів досліджень аутизму у дітей вітчизняними